

Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιάς σε ελαιόδεντρα από τα χιόνια

Γιώργος Κουμπούρης, Γιώργος Ψαρράς, Κυριακή Βαρίκου, Αργυρώ Καλαϊτζάκη
Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών & Αμπέλου Χανίων, Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ».
E-mail: koubouris@nagref-cha.gr Ιστοσελίδα: www.nagref-cha.gr

Για κάθε φυτικό είδος υπάρχει ένα πλαίσιο θερμοκρασιών μέσα στο οποίο αυτό επιβιώνει και ένα στενότερο εύρος θερμοκρασιών μέσα στο οποίο αυτό βλαστάνει και καρποφορεί καλύτερα (Σφακιωτάκης, 1993). Κατά τη διάρκεια του χειμώνα περισσότερη σημασία δίνεται στον προσδιορισμό των χαμηλών θερμοκρασιών που μπορεί να ζημιώσουν τα φυτά με συμβάντα παγετού δηλαδή με θερμοκρασίες κάτω από το μηδέν. Επιπλέον, τα δέντρα μπορεί να πάθουν σοβαρή ζημιά από το βάρος του χιονιού που συσσωρεύεται πάνω στα κλαδιά και τα σπάει. Το αποτέλεσμα είναι η καταστροφή του σκελετού και ειδικά των κλαδιών με πλάγια ανάπτυξη που είναι και τα πιο παραγωγικά και επιθυμητά ενώ τα όρθια κλαδιά συνήθως αντέχουν περισσότερο επειδή δεν φορτώνονται με χιόνι.

Τόσο η νέκρωση της βλάστησης λόγω παγώματος όσο και το σπάσιμο από το βάρος του χιονιού οδηγούν σε σημαντική μείωση της παραγωγής ελαιόκαρπου τα επόμενα χρόνια. Επίσης, οδηγούν σε πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση του παραγωγού σε εργατικά και αγροτικά εφόδια για διορθωτικό κλάδεμα, διαχείριση των σπασμένων κλαδιών, τροποποίηση λίπανσης και φυτοπροστασίας. Σε αυτό το άρθρο παρουσιάζονται πρακτικές συμβουλές για πρόληψη αλλά και αποκατάσταση της ζημιάς από φαινόμενα όπως η πρόσφατη έντονη χιονόπτωση που έπληξε τις περισσότερες ελαιοκομικές περιοχές της χώρας.

ΠΡΟΛΗΨΗ

- Ο φθινοπωρινός ψεκασμός με χαλκό σκληραγωγεί τη βλάστηση.
- Η μείωση των φθινοπωρινών αζωτούχων λιπάνσεων συντελεί στο να μην έχουμε νέα τρυφερή βλάστηση μέσα στο χειμώνα.
- Η συγκομιδή του καρπού να γίνεται το αργότερο έως τέλη Δεκεμβρίου και για τις περιπτώσεις που η συγκομιδή γίνεται από τα δίχτυα, η συγκομιδή να γίνει πριν την αναμενόμενη κακοκαιρία.
- Χαμήλωμα το δένδρων (4-6 μέτρα ύψος) με κατάλληλο κλάδεμα ανάλογα με την ποικιλία ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος σπασίματος κλαδιών από δυνατούς ανέμους και χιόνια.